

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Synek z frysztackiego
»Blejchu«**
| s. 3

**»Skomplikowana historia
fascynuje najbardziej«**
| s. 4

**Pływackie mistrzostwa
w Bystrzycy**
| s. 8

Historia rodziny bez tajemnic

WYDARZENIE: To była bardzo ciężka praca. Nie wszystko też mi się udało, ale opłacało się – mówi Emilia Kowalowska z Gródka, która stworzyła drzewo genealogiczne swej rodziny sięgające korzeniami końca XVII wieku. Benedyktynskie poszukiwania przodków zajęły jej kilka lat.

Efekt prac gródczanki można oglądać w jej domu. Na ścianie w pokoju obok pięknych, rodzinnych fotografii wiszą obrazy przedstawiające dwa drzewa. – Wierzba to drzewo genealogiczne Kowalowskich, czyli rodziny mego męża, natomiast lipa symbolizuje rodzinę mojej mamy, czyli Remeszów – mówi Kowalowska i wskazuje, że wzmianka o najstarszym przodku, do jakiej dotarła, pochodzi z roku 1694.

– Dla odmiany najmłodsza na tych obrazach jest wnuczka mojej szwagierki, która urodziła się w zeszłym roku – mówi Kowalowska. Dodaje przy tym, że rodzina jej mamy pochodzi ze Slavičina w województwie zlińskim. – Dopiero pradziadek przeprowadził się do Łąk. Kiedyś to była duża i piękna wioska, ale ostatecznie trzeba było się wyprowadzić i nie można było nic zrobić. I wtedy jedna moja ciocia przeprowadziła się do Piotrowic, druga ciocia odziedziczyła dom w Hawierzowie, a ja trafiłam w góry – wspomina.

Rodzina męża Kowalowskiej pochodzi z okolic Jablonkowa. – Dodatkowo część mojej rodziny ma polskie korzenie, ponieważ dziadek Szotek pochodził z Pogwizdowa. Pisałam nawet do tamtejszej parafii i urzędu gminy, ale nie odezwali się – mówi.

A jak pani Emilia zbierała informacje? Wszystko zaczęło się dziesięć lat temu. Po śmierci męża gródczanka przerwała jednak poszukiwania. Intensywne prace podjęła ponownie dwa lata temu. Wcześniej podszkoliła się w obsłudze komputera.

– Kupiłam komputer, bo bardzo lubię grać w szachy. Trzy lata temu zapisałam się na kurs komputerowy w bibliotece w Czeskim Cieszynie i to szkolenie bardzo mi pomogło. Dziś swobodnie buszuję w sieci. A trzeba wiedzieć, że dzięki internetowym

Fot. WITOLD KOZDOŃ

Obrazy prezentujące rodzinne drzewa genealogiczne wiszą na ścianie w pokoju Emilii Kowalowskiej.

toż można przeglądać archiwa, nie wychodząc z domu – tłumaczy. – Problem jedynie w tym, że w archiwach są tysiące dokumentów i nieraz musiałam przeglądać nawet po kilkadziesiąt stron, by znaleźć jedno interesujące mnie nazwisko. Do tego nie było to łatwe zadanie, ponieważ stare dokumenty pisane są gotycką Szwabachą – dodaje.

Na lustrowaniu dokumentów ze zbiorów Ziemi Archiwów w Brnie i Opawie Kowalowska spędziła wiele godzin. – Łatwiejsza do zbadania była rodzina męża, bo w zasadzie żyła w jednym miejscu. Gorzej było z moją rodziną. Do tego okazuje się, że łatwiej dotrzeć do dokumentów sprzed 1900 roku, niż współczesnych, bo te są z reguły chronione. Musiałabym pisać w tej sprawie do Pragi, pomagał mi jednak wójt Gródka – Robert Borski oraz

sąsiad, pan Kupiec. Kontaktowałam się również z moimi krewnymi i w końcu się udało – cieszy się Kowalowska, która korespondowała nawet z obozem Auschwitz-Birkenau.

– W czasie wojny do Oświęcimia trafił mąż mojej teściowej, napisałam więc, by przysłali mi kopie dokumentów. Dostałam odpowiedź, że wszystkie dokumenty zostały zniszczone i że powinnam zwrócić się do Niemiec. Więc napisałam tam. Ale Niemcy odpowiedzieli mi, że podobnych żądań mają bardzo dużo, więc będę musiała czekać nawet rok. Wyślą mi te dokumenty do rąk własnych – tłumaczy.

Jesienią ubiegłego roku, kiedy prace nad drzewem genealogicznym dobiegły końca, Emilia Kowalowska zleciła namalowanie dwóch stosownych obrazów. Ogłoszenie pojawiło się nawet w „Głosie Ludu”. Zadania

podjął się Franciszek Buba. Wiosną jego dzieła były gotowe. – Generalnie rodzinie efekt moich prac się podoba. Niektórzy dziękowali, niektórzy mówili jednak, że są tam błędy. Tyle, że ja o tym dobrze wiem. Przy tak dużej liczbie nazwisk i dat nie sposób tego uniknąć. Zresztą pamiętam, że stale mówiłam: „Panie Buba, mamy błąd”. A on mi na to, że komputer nie chce już przyjmować kolejnych nazwisk – śmieje się gródczanka, która przygotowała kilkanaście specjalnych, małych naklejek, dzięki którym można łatwo poprawić błędy. Kowalowska zarzeka się, że na tym jednak zakończyły się jej przygody z historią rodziny. – Zapewniam, że nic więcej nie będę już robiła, a wszystko dlatego, że jest to bardzo męczące, a przy tym kosztowne zajęcie – stwierdza.

WITOLD KOZDOŃ

ZDARZYŁO SIĘ

Tomáš Sedláček

WYKŁAD ZACHWYCIŁ MŁODZIEŻ

Uczniów Gimnazjum z Pol. J. Nacucz. w Czeskim Cieszynie zachwycił wczoraj wykład znanego czeskiego ekonomisty i pisarza, Tomáša Sedláčka. Gość z Pragi, w swoim czasie doradca byłego prezydenta RC Václava Havla i ministra finansów (dziś premiera) Bohuslava Sobotki, przyjechał nad Olzę na zaproszenie jego bliskiego współpracownika, Janusza Koniecznego, absolwenta gimnazjum.

Tomáš Sedláček przybliżył młodzieży najważniejsze terminy i problemy z zakresu makroekonomii, posługując się przykładami z filmu („Władca pierścieni”, „Gwiazdne wojny”), literatury, mitologii, filozofii lub Biblii. Korzystając, na przykład, z symbolu starotestamentowych siedmiu krów tłustych i chudych opowiadał o tym, jak można uniknąć kryzysu, „przenosząc energię w czasie”, czyli oszczędzając.

– Już od dwóch lat regularnie zapraszamy do szkoły znane osobistości – powiedział nam dyrektor gimnazjum, Andrzej Bizoń. – To spotkanie z panem Sedláčkem poprzedzał przed miesiącem występ teatru Listování, który w ciekawy sposób przybliżył uczniom książkę tego ekonomisty, „Ekonomia dobra i zła”. Młodzież się zapaliła, przeczytała to dzieło i zachwycała się naszym pomysłem zaproszenia tak wybitnego gościa – stwierdził Bizoń. Dodał, że kolejne z cyklu spotkań z ciekawymi ludźmi odbędzie się w połowie maja, a jego gościem będzie prof. Jan Mioddek. (kor)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 9 do 12 °C
noc: 8 do 1 °C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 9 do 14 °C
noc: 8 do 0 °C
wiatr: 2-3 m/s

Ukraińska misja bezpieczeństwa

Unia Europejska wysłała na Ukrainę misję bezpieczeństwa. Na zorganizowanie początkiem tygodnia Radzie Spraw Zagranicznych w Luksemburgu zdecydowano o rozszerzeniu listy osób i podmiotów objętych sankcjami za dokonanie agresji na Ukrainę oraz wysłaniu misji doradczącej władzom w Kijowie w refor-

mie struktur bezpieczeństwa. Obrady unijnych szefów dyplomacji przebiegały w cieniu doniesień o eskalacji wydarzeń na wschodzie Ukrainy. – Sytuacja staje się tam coraz gorsza i w najbliższych dniach może być jeszcze bardziej dramatyczna – stwierdził polski minister spraw zagranicznych, Radosław Sikorski.

Ministrowie zgodzili się, że jednym z najważniejszych celów powinno być wsparcie władz w Kijowie w stabilizacji finansów oraz przeprowadzeniu wyborów prezydenckich 25 maja. Unia Europejska udostępni Ukrainie dodatkowy miliard euro wsparcia na poprawę sytuacji gospodarczej oraz otworzy swój rynek na

eksport z Ukrainy. Tym samym suma pożyczek gwarantowanych z unijnego budżetu wzrosła z obiecanych w zeszłym roku 610 mln euro do 1,6 mld euro. Warunkiem otrzymania tych pieniędzy jest wywiązywanie się Ukrainy z zobowiązań porozumienia o wdrażaniu reform oraz uzdrowieniu finansów publicznych. (ep)

9 17712 121422 041

1 4 0 4 5

KRÓTKO

ODNOWILI SALE LIGOTKA KAMERALNA (kor) – Zakończył się wiosenny remont w gminnym Domu Kultury. Podczas robót mieszkańcy pomalowali kuchnię, która otrzymała też nowe wyposażenie. W dużej sali, której odbywa się większość gminnych imprez, odnowiono podłogę mocno nadwerżoną zwłaszcza po sezonie balowym.

* * *

PSIE DARY

ORŁOWA (ep) – Miejscowy „parlament dziecięcy” ogłosił zbiórkę dla psów. Dary dla czworonogów zbierane są do 30 kwietnia w Domu Dzieci i Młodzieży oraz w miejscowych szkołach podstawowych. Przynosić można wszystko, co przyda się psiom – stare koce, smycze, zabawki, pokarm w granulach itp. Wszystkie przedmioty, które uda się zebrać w czasie akcji, przekazane zostaną czworonożnym podopiecznym schronisk dla zwierząt w okolicy Orłowej.

* * *

WIELKIE SPRZĄTANIE

REGION (kor) – Większość podgórskich gmin włączyła się w ramach obchodów Dnia Ziemi w wiosenne porządki i ubiegłą sobotę. W Piosecznej w sprzątaniu wzięło udział ponad 40 wolontariuszy, którzy zebrali aż 40 dużych worków śmieci, w Koszarzyskach sprzątało 41 osób, a worków było 25. W innych miejscowościach ich władarze porządkowanie wiosek i okolicy dopiero szykują. W Herczawie odbędzie się ono pojutrze, w Białą Sobotę, w Mostach koło Jabłonkowa zaś w sobotę, 26 kwietnia.

* * *

ROK JUBILEUSZOWY

WĘDRYŃIA (kor) – Jubileusz 60-lecia obchodzi w tym roku Miejskowe Koło PZKO w Wędryni-Zaolziu. Rok jubileuszowy członkowie Koła postanowili uczcić wieloma imprezami. Pierwszą był udany Bal Styczniowy. W ostatnią sobotę czerwca PZKO-wcy będą świętować 60-lecie na festynie. Na kolejne miesiące zaplanowano tradycyjne smażenie jajecznicy, pieczenie ziemniaków i wycieczkę na Słowację. Jak zapowiada prezes MK PZKO Bronisław Zawada, w urodzinowej atmosferze ma przebiegać także jesienne zebranie sprawozdawczo-wyborcze.

* * *

MISTRZOWIE

EUROORTOGRAFII

CZ. CIESZYN (sch) – Tegoroczne Eurodyktando – konkurs ortograficzny dla uczniów wszystkich klas Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie – ma swoich zwycięzców. Dyktando z języka polskiego najlepiej napisała Barbara Firla, czeskie dyktando najlepiej udało się napisać Mirce Putzlacher, w angielskim najlepszy był Adam Jurczyk, w rosyjskim – Krystyna Sikora, a w niemieckim – Roman Rozbrój. Po podsumowaniu błędów z dyktand w języku polskim, czeskim i niemieckim mistrzem euroortografii został Adam Jurczyk, drugie miejsce zajęła Katarzyna Stonawska, a na trzecim uplasował się Adam Pustówka.

Obradowała Rada Kongresu Polaków

W poniedziałek po raz kolejny zebrała się Rada Kongresu Polaków – Tym razem omówiliśmy wiele spraw, przede wszystkim jednak zajmowaliśmy się projektem budżetu na przyszły rok – powiedział „Głosowi Ludu” Rudolf Moliński, wiceprezes.

Projekt przyszłorocznego budżetu powinien być znany w szczegółach za miesiąc i wówczas zostanie podany do publicznej wiadomości. – Jedno jest jednak pewne. Po ubiegłorocznej wizycie na Zaolziu polskich parlamentarzystów i ich dezyderacie do ministra spraw zagranicznych nastąpiła znaczna poprawa. Wiele spraw zostało wyjaśnionych i teraz wszystko zaczyna normalnie funkcjonować – stwierdził.

Rada Kongresu Polaków rozważyła w tym roku wydanie kilku publikacji. O ile fundusze pozwolą, ukaze się tomik poezji oraz zbiór naukowych referatów. – Bardzo chcielibyśmy także wznowić publikację pod redakcją prof. Daniela Kadłubca „Płyniesz Olzo”. To potężna, 600-stronicowa praca, która stanowi kompendium wiedzy o nas, żyjących na Zaolziu – przyznał Moliński.

Dla odmiany Komisja Medialna Kongresu proponowała, by na stronie internetowej Kongresu dodać informacje na temat jego historii. Pojawią się na niej również teksty omawiające przepisy czeskiego prawa zezwalające na używanie języka polskiego, a także czeskie prawo dotyczące mniejszości narodowych. – Co najważniejsze, teksty te zostaną przetłumaczone na język czeski, tak by każdy mógł się na nie powołać – wyjaśnił Moliński.

W tym tygodniu Rada Kongresu Polaków dyskutowała nad projektem przyszłorocznego budżetu.

W poniedziałek członkowie Rady Kongresu Polaków zapoznali się również informacją o spotkaniu metodycznym nauczycieli polonijnych w Ostródzie, na które pojadą m.in. przedstawiciele z naszego regionu. Dyskutowali również nad programem Dnia Wolności, jaki odbędzie się 4 czerwca na Kościelcu w Cierlicku. Program imprezy jest już niemal

gotowy i wkrótce zostanie oficjalnie ogłoszony.

Także komisja statutowa przedstawiła efekt swych niedawnych rozmów. – Obecnie ścierają się dwie koncepcje dotyczące ewentualnych zmian w naszym statucie. Jedną z nich – nazwijmy ją umownie korporacyjną – zakłada, że stowarzyszone mogą być jedynie organizacje, na-

tomiast druga koncepcja ma charakter obywatelski. My, jako Kongres, łączymy je obie, bo skupiamy stowarzyszenia, ale istnieje również możliwość indywidualnego zaangażowania się w prace Kongresu. Generalnie więc wszystkie propozycje zmian są obecnie dyskutowane i zobaczymy, które ostatecznie zostaną przyjęte – dodał Moliński. **(wik)**

W końcu remont w »Starej szkole«

W tym roku wędrynianie uporają się wreszcie z remontem budynku nr 195, stojącym przed kościołem, a nazywanym „Starą szkołą”. Po sfinalizowaniu robót budynek stanie się

siedzibą gminnych Służb Technicznych. Znajdzie się tam miejsce również dla całego parku maszynowego, który ostatnio poszerzył się m.in. o nowy samochód do czyszczenia dróg.

W budynku zagospodarowano też duże poddasze. Powstaną tam dwa duże pomieszczenia, z których będą mogły korzystać działające w Wędryni organizacje społeczne, ponadto

mają odbywać się tam posiedzenia Rady Gminy. Władze wioski zamierzają ponadto na poddaszu zainstalować stałą ekspozycję poświęconą historii tej dużej wioski. **(kor)**

Wielkanocne otwarcie

Wiosna już w pełni, można więc do woli korzystać z wielu beskidzkich schronisk i ośrodków. Także tego w Koszarzyskach na „Pasiczkach”. – Dziesiąty sezon otwieramy „U Jarzabka” w Białą Sobotę – mówi Cieślak. – Ośrodek jest po zimie wyczyszczony, ale pusty i czeka już na turystów. Wiosna, co prawda, trochę się pospieszyła w tym roku, niemniej nie przyspieszaliśmy terminu otwarcia. Niech tradycje staną się zadość, otwieramy w Święta Wielkanocne – zaprasza na „Pasiczki”.

Atrakcji w tym sezonie nie zabraknie, m.in. ważnej imprezy założonego przed rokiem Towarzystwa Kucharzy Beskidzkich. To ono wzięło pod patronat „Pasiczki” i karczmę, a także Międzynarodowy Festiwal

Beskidzkie Kociołki. Piąta już edycja imprezy odbędzie się w dniach 6-7 czerwca. – Poszerzyliśmy formułę do dwóch dni, festiwal rozpocznie w piątek seminarium kucharzkie pn. „Tradycje kuchni karpackiej”, w którym wezmą udział tuzy kucharskie z całych Karpat. Będzie trochę teorii i praktyki – informuje Cieślak.

Na „Pasiczkach” zaplanowano też zakończenie sezonu Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, która w ostatni piątek czerwca wystawi w plenerze sztukę „Ondraszek – Pan Łysej Góry”, trzecią edycję Międzynarodowego Mityngu Siatkarskiego z udziałem drużyn z Litwy, Dolnego Śląska, Austrii i Szwecji (lipiec), Warsztaty Teatralno-Filmowe (sierpień) i Festiwny Górski (wrzesień). **(kor)**

Pieniądze na nowe życie

We wtorek Urząd Miejski we Frenszacie pod Radhoszczem opublikował wyniki zbiórki publicznej, która została zorganizowana w lutym ub. roku jako reakcja na tragiczne skutki wybuchu gazu w jednym z bloków mieszkalnych w centrum miasta. W tragedii, do której doszło 17 lutego ub. roku, w wyniku celowego działania jednego z lokatorów, zginęło sześć osób, w tym troje dzieci. Ponadto 11 osób zostało rannych.

Zbiórka, która trwała dokładnie rok, wzbudziła żywą reakcję. Na pomoc mieszkańcom domu, który został zrównany z ziemią, ludzie nie żalowali pieniędzy, przekazując na specjalnie w tym celu otwarte konto blisko 22 mln koron. Jak poinformowała burmistrz miasta, Zdenka

Leščišinová, na rachunek wpływały kwoty z całej RC. – Pieniądze na konto przekazało 11800 osób, oprócz tego w gotówce zostały przyjęte 122 wpłaty w łącznej wysokości 566 tys. koron. Wszystkim ofiarodawcom należą się wielkie podziękowania. Dzięki ich pomocy udało się zapewnić poszkodowanym rodzinom podstawową pomoc materialną oraz nowy dach nad głową – stwierdziła burmistrz.

Na miejscu, gdzie doszło do tragedii, nie wybudowano już nowego domu. Na pamiątkę ofiar posadzono tam cztery drzewa. Trzy czereśnie przypominają trzy przedwcześnie wygasłe dziecięce życia, dęb upamiętnia wszystkie ofiary wybuchu. **(sch)**

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Spotkanie z prof. Janem Kellerem oraz Vojtěchem Mynářem

We wtorek 8 kwietnia b.r. na zaproszenie PSN COEX, ZG PZKO oraz Rady KP (uzgodnione w ramach współpracy 3x3) odbyło się spotkanie z prof. Janem Kellerem oraz Vojtěchem Mynářem, kandydatami w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Uczestnicy spotkania wysłuchali programowego oświadczenia, a następnie miała miejsce dyskusja, w której przedsta-

wiciele polskich organizacji tłumaczyli swój punkt widzenia dotyczący działalności przyszłych europosłów. Ważna dla Polaków w RC jest pełna implementacja postanowień Traktatów Europejskich do prawodawstwa RC. Za najważniejszy można uznać postulat przedstawiony przez Jana Ryłkę, by nowo wybrany Parlament Europejski przeforsował zapisy mówiące o tym, że pieniądze z projektów przedstawianych przez mniejszości narodowe trafiają bezpośrednio na ich konta, a nie przez pośredników. Zwrócono też uwagę,

że jeżeli pragną poparcia w wyborach przez Polaków, to potrzebne są materiały przedwyborcze w języku polskim.

Karol Madzia

* * *

N mapach nieobecni...

Nasze społeczeństwo posiada kilkadziesiąt Domów PZKO, szereg szkół, przedszkoli i innych obiektów. Przeglądając w internecie mapy zauważyłem, że niewiele z nich ma swoje zdjęcie. W czasach powszechnego fotografowania to zaskakujący

fakt. Narzekamy, że w świadomości mieszkańców Polski, czy Czech jesteśmy nieznani, a jednocześnie mamy do dyspozycji narzędzie niezwykle efektywnej informacji. Zdjęcia w mapach ogląda dużo ludzi. Do zdjęć można dopisać krótkie informacje, czy komentarze. Nasi rodzimi fotoamatorzy w poszczególnych miejscowościach mogą łatwo zrobić zdjęcia i przesłać je do mapy.google czy mapy.cz. Zajmie to niewiele czasu, a satysfakcja murowana. Polecam.

Bogusław Chowaniec,
Karwina

PROFESOR DANIEL KADŁUBIEC NA 80. URODZINY JÓZEFA WIERZGONIA

Synek z frysztackiego »Blejchu«

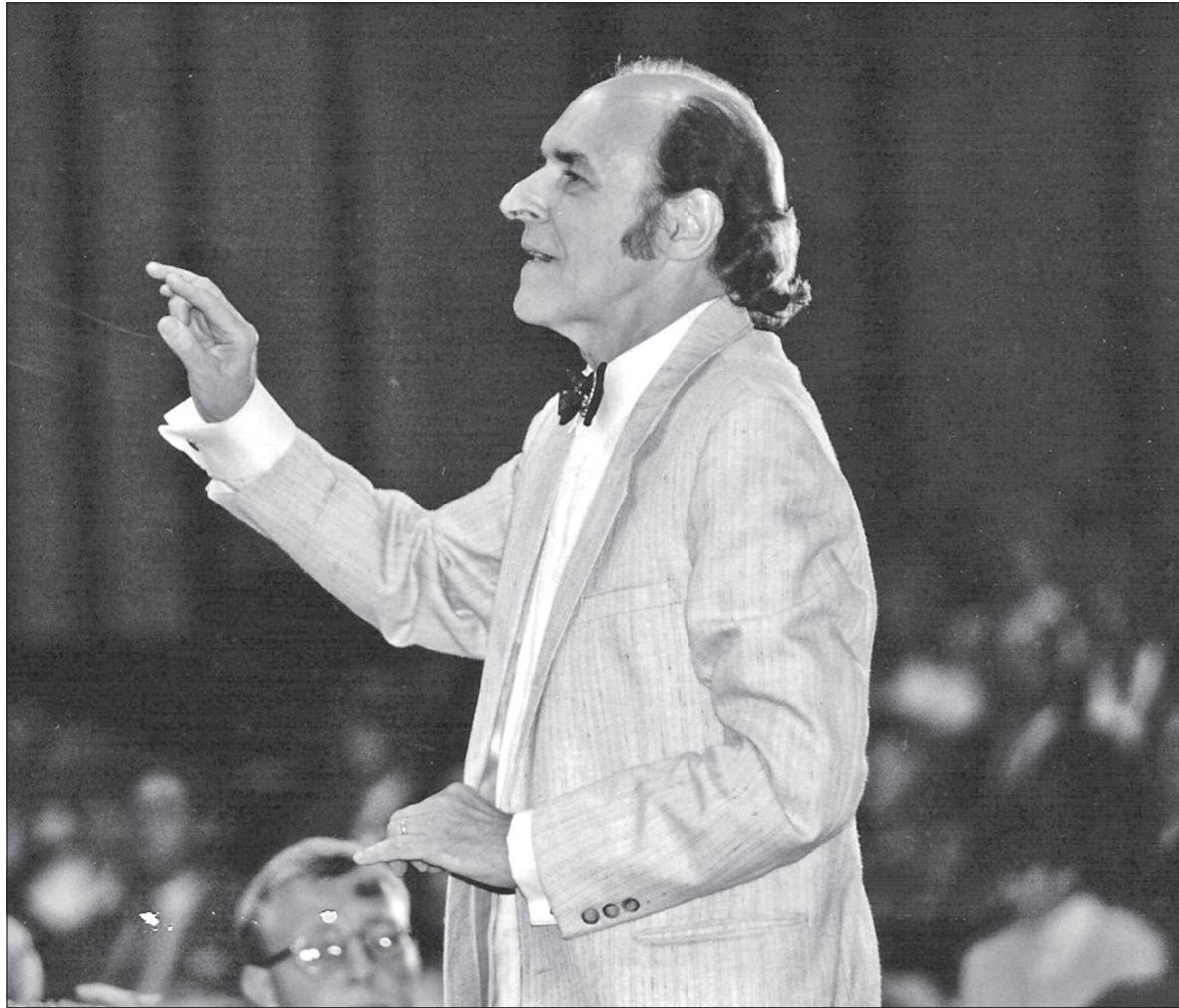
„Muzyka tworzy rodzaj przyjemności, bez której natura ludzka nie może się obejść” – Konfucjusz.

TAK TO SIĘ ZACZEŁO...

Gdy miał lat dziewięć, ojciec kupił mu heligonkę, w środowisku hawiryjskim nazywaną gajdami, by uczynić zadość jego zamiłowaniu muzycznym. Lekko później miał już akordeon klawiszowy, uważany za instrument prawdziwy, bo pański, przypominający klawiaturę fortepian. Było to wtedy, gdy zaczynał pobierać naukę w orłowskim Gimnazjum im. J. Słowackiego, w którym podówczas działali znakomici pedagodzy, m.in. prof. Eugeniusz Fierla, muzyk, dyrygent, kompozytor. Wpajał w swoich podopiecznych wiele mądrych zasad, m.in. i tę, że rozśpiewane społeczeństwo jest trwalsze narodowo i wartościowsze kulturowo od tego, które ma za nic muzykę. Prowadził tu chór bardzo dobry z tej prostej przyczyny, że jego fundamentem była rozśpiewana młodzież wszystkich klas, i to bez względu na talent, słuch, zdolności czy upodobania. Po prostu śpiew był tam potęgą i basta. Kładł też na serce swym podopiecznym, by po opuszczeniu murów szkolnych i zdobyciu zawodu nie stronili od zaolziańskiej społeczności śpiewaczej, ale rzetelnie ją zasilali. No i było to widoczne w kondycji zaolziańskiego śpiewania w latach późniejszych, zasilanego wydatnie przez orłowskich absolwentów. Sam nasz Jubilat, jeszcze jako gimnazjalista, bez wahania wspiera frysztackich śpiewaków w „Hejnal” i „Olzie” (1949-1953), a kiedy prof. Fierla zmienił zawód, stając się m.in. pracownikiem ZG PZKO, opiekującym się działalnością śpiewaczomuzyczną, wskoczył na jego miejsce i wraz z prof. E. Jędrzejczykiem nie dali umrzeć ideom i ideałom swego znakomitego poprzednika.

PEDAGOG I MUZYK

Widać, że synek z Wrysztota, bo tak to brzmi w ustach autochtonów, miał oczywiście upodobania humanistyczno-artystyczne, stąd po maturze zapisał się do ołomunieckiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, zgłębiając tam filologię polską i czeską, nie porzucając przy tym ani przez chwilę swoich pasji muzycznych. Dodać w tym miejscu trzeba, że wtedy była tam bardzo liczna grupa studiujących Zaolziaków, którzy śpiewem wyraźnie zaznaczali swoją obecność w stolicy Hanej, organizując się w świetnym chórze akademickim „Jedności”, prowadzonym m.in. przez innego naszego zacnego pedagoga i społecznika, Otokara Matuszka z Suchej Górnej. Dość powiedzieć, że nasz Jubilat dzielnie prowadził śpiewających akademików do kolejnych sukcesów artystycznych

Fot. ARC

Jubilat jako dyrygent „Przyjaźni”, rok 1998.

(1954-1956), by potem, z dyplomem w kieszeni, wrócić na ojczyzny łono i znowu śpiewać, i dyrygować, i pomagać, gdzie trzeba, m.in. darkowskiej „Lirze”.

Podjęmuje zawód nauczyciela j. czeskiego i polskiego w polskich klasach karwińskiej „Przemysłówki”, czyli Technikum Maszynowego, gdzie od razu tworzy chór i orkiestrę do tego (1957-1963), by matematyce, geometrii czy fizyce stworzyć przeciwwagę artystyczną, tak ważną dla ideału człowieka całościowego. W tym czasie też (1958) organizuje dzieło swego życia, zespół „Przyjaźń”, jeden z najbardziej rozpoznawalnych naszych chórów. Wzór brał ze „Śląska” i „Mazowsza”, co widać było w repertuarze i jego stylizacji, w repertuarze raczej lekkim, operetkowym, ludowym, rzadziej poważniejszym, klasycznym, z przyjemnością przyswajającym, a zatem chętnie słuchanym, a potem dalej nuconym. Bardzo się to podobało, toteż „Przyjaźń” wraz z orkiestrą prawie symfoniczną (i tutaj zadziałał przykład powyższych zespołów narodowych) robiła furorę daleko poza zaolziańskimi rogatkami. Tak było do roku 2009, a więc przez 51 lat. Jak wszystko, także ona zaczęła się starzeć, na dodatek młodych zapaleńców raczej nie było

widać, więc w wyniku zespołowego referendum postanowiono zakończyć tę niezwykłą misję sławienia zaolziańskiej kultury śpiewu, od początku do końca związanej z postacią swego założyciela, dyrygenta i artystycznego wodza.

SPOŁECZNIK, AUTOR I PUBLICYSTA

Wróćmy jednak do spraw profesjonalnych i zauważmy, że niedługo, bo tylko sześć lat zarabiał na dydaktyce we wzmiankowanej już „Przemysłówce”, nie licząc czasu spędzonego w praskim Pedagogicznym Instytucie Badawczym na stanowisku metodyka. Bardziej pociągało Go życie wśród artystów, w świecie muzyki, i robił wszystko, by te marzenia urzeczywistniać na różny sposób. Dyrektorował Klubowi Zakładowemu Kopalni Armii Czechosłowackiej (1966-1969), który to patronował Jego „Przyjaźni”, nadzorował kulturę na szczeblu powiatowym (1969-1973), stał się szefem ostrawskich filharmoników (1973-1976), by następnie objąć miejsce dyrektora Teatru Cieszyńskiego (1976-1990), no i w końcu, przed emeryturą wylądować w ZG PZKO jako instruktor w Wydziale Kultury, czuwający nad śpiewactwem (do r. 2003), przez co

stał się spadkobiercą swojego profesora i mentora, E. Fierli.

Jego obowiązki zawodowe nigdy nie przesłaniały Mu potrzeby społecznego działania we frysztackim PZKO, w ZG PZKO jako wiceprezesa i organizatora czy pomysłodawcy najróżniejszych przedsięwzięć, o czym dalej. Widać Go w Warszawie i Pradze, gdzie uczestniczy w pracach najwyższych władz ruchu śpiewaczomuzycznego, którymi są Polski Związek Chórów i Orkiestr oraz Unia Czeskich Zespołów Chóralnych, na festiwalach PZKO-wskich dyryguje połączonymi chórami, proponując pieśni do wspólnego śpiewania, przyswaja nam „Trojaka Śląskiego”, czyli spotkanie chórów z jednej i drugiej strony śląskiej granicy, zasiada w komisjach konkursowych, oceniających młodych pasjonatów pieśni ludowej (Śląskie Śpiewanie), współorganizuje Festiwal Piosenki Dziecięcej, jest pomysłodawcą Przeglądu Szkolnej Działalności Śpiewaczej z r. 1998, nad którym czuwa przez cztery edycje, itd. itp.

Kiedy trzeba, chwytą za pióro i wypuszcza inspirujące do przemyslenia artykuły o drogach i bezdrożach zaolziańskiej kultury muzyczno-śpiewaczej w naszej prasie, także w „Życiu Muzycznym”, w „Śpiewaku

Śląskim”, ba jako pierwszy i jedyny pisze obszerne, 130-stronicowe studium, będące spojrzeniem na nasze wysiłki śpiewaczomuzyczne, i to od Wiosny Ludów do r. 2012. To właściwie monografia pokazująca dzieje czegoś, co decydowało tak wyraźnie o naszej sile, tkwiącej we wspólnocie kulturowej.

Ale to nie wszystko. Nigdy nie odmawiał zaproszeń, zawsze przybywał do kół ze swoim niecodziennym akordeonem, by szerzyć ideę ludowego i biesiadnego śpiewania, by zachęcać do niego, by nie poddawać się ogłuszającej i ogłupiającej globalnej rzeczywistości, i wtopić się w piękno wielowiekowej tradycji, tak bogatej i ważnej dla wartości narodowych, estetycznych i wspólnotowych. Ludzie to doceniali i zawsze chętnie poddawali się urokowi tych wzruszających chwil. Trzeba je było jakoś przedłużyć, więc nasz Solenizant postanowił utrwalić te melodie i słowa, wydając w tej chwili bardzo już popularny śpiewnik, nazwany, zgodnie ze swoim pojmowaniem roli wspólnego śpiewu jako potęgi, „Śpiewamy wszyscy”. Nawiązał tu do starej mądrości, że społeczeństwo, które nie śpiewa, zamiera. I trafił w dziesiątkę, bowiem od r. 1977 wznawiano go czterokrotnie. Z tego wniossek, że jeszcze nie jest tak źle, choć przyszłość roztraca się raczej nieostrą skutek dopiero co podejmowanych działań, zmierzających do powołania nowych struktur organizacyjnych, mających gwarantować sensowną, skoordynowaną działalność śpiewaczomuzyczną. Ale czy tak będzie?

ZSUMOWANIE

Nigdy nie jest się prorokiem we własnym kraju, toteż dzieło naszego Jubilata wnikliwiej dostrzegano w Pradze czy Warszawie niż nad Olzą. Tu uhonorowano Go Złotą Odznaką PZKO, ale nad Wisłą Złotą Odznaką z Brylantami (Polski Związek Chórów i Orkiestr), taką samą Odznaką nad Wełtawą, przyznaną Mu przez Unię Czeskich Zespołów Chóralnych, dorzucmy do tego medal „Zasłużony dla Kultury Polskiej” czy „Złoty Krzyż Zasługi” prezydenta RP i wiele pomniejszych, lecz też ważnych wyróżnień wojewódzkich czy resortowych.

I co powiedzieć na koniec. To chyba, że dr Józef Wierzgoń, bo o Nim tu piszemy, górniczy synek z frysztackiego „Blejchu”, ur. 17 kwietnia 1934, należy do postaci najbardziej zasłużonych w dziejach zaolziańskiego śpiewactwa. I tego faktu nikt nie może podważyć.

DANIEL KADŁUBIEC

Zaproszenie na nasze śpiewanie

Zbliża się kolejna edycja cieszyńskiego śpiewania, imprezy ważnej szczególnie dla przedszkoli i szkół, pozwalającej utrzymać ciągłość kulturową, pogłębić wartości estetyczne i etniczne naszej społeczności. Przegląd Cieszyńskiej Pieśni Ludowej, zapoczątkowane przez Sekcję Folklorystyczną, a teraz kontynuowane

przez PTA Ars Musica i Centrum Pedagogiczne, są niezapomnianymi spotkaniami uczniów, studentów i pedagogów, umożliwiającymi odczuć siłę wspólnoty i moc naszej tradycji, tak ważnej dla trwania i przetrwania. Stąd tak istotny jest jak najliczniejszy udział w tej imprezie, która w tym roku odbędzie się

we wtorek 6 maja w czeskokocieszyńskim ośrodku kultury „Strzelnica”. Dokładne informacje, a także kartę zgłoszenia, można znaleźć na stronie internetowej www.arsmusica.cz. W tym miejscu jednak pobieżnie informujemy, że będziemy śpiewać od godz. 9.00 w następujących grupach wiekowych: przedszkola, kl. 1-5,

6-9, szkoły średnie do 20 lat oraz w kategoriach wykonawczych: soliści, duety, zespoły wokalne 3-14 osób, zespoły instrumentalno-wokalne, chóry a cappella ponad 15 osób. Zgłoszenia należy składać do 23 kwietnia na: am@arsmusica.cz.

Usilnie prosimy rodziców, nauczycieli, wychowawców, sympaty-

ków naszych pieśnierek o zrobienie wszystkiego, byśmy mogli cieszyć się ze śpiewania nie tylko pięknego, ale i licznego, także o stworzenie odpowiedniej atmosfery, która dodaje skrzydeł wykonawcom, pozwalającym im wynieść nasze śpiewanie wysoko ponad beskidzkie szczyty. (dk)

IRENA FRENCH Z CIESZYŃSKIEGO MUZEUM W ROZMOWIE Z „GŁOSEM LUDU” PRZYZNAJE: »Skomplikowana historia fascynuje najbardziej«

Do 4 maja w Cieszynie można oglądać nowe nabytki Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Na specjalnej wystawie zaprezentowane zostały eksponaty, które podarowano placówce w ostatnich pięciu latach. O rarytasach, które napłynęły także z Zaolzia, rozmawiamy z Ireną French, autorką kwietniowej ekspozycji.

Dużo muzealnych rarytasów kryją jeszcze domowe archiwa i kolekcje?

Z pewnością bardzo dużo. Dodam również, że fakt, iż ludzie zupełnie bezinteresownie oddają nam cenne, rodzinne pamiątki, zakrawa na cud. W dzisiejszych czasach równie dobrze mogliby bowiem sprzedać te rzeczy i nieraz dobrze na tym zarobić. Dzięki jednak hojności i dobrej woli ofiarodawców zbiory naszego muzeum co roku powiększają się o wiele niezwykle ciekawych obiektów dokumentujących przede wszystkim historię Śląska Cieszyńskiego.

Na co pani zwróciłaby szczególną uwagę?

Ja najbardziej kocham cegły (śmiech). Ale nie są to zwykłe cegły, ponieważ są znakowane i dzięki temu wiadomo, z których cieszyńskich cegielni pochodzą. Zdecydowana ich większość została wyprodukowana w dzisiejszym Czeskim Cieszynie, ale to nic dziwnego, ponieważ boom budowlany, jaki miasto przeżywało pod koniec XIX wieku, obserwowany był przede wszystkim na lewym brzegu Olzy. Z tego powodu właśnie tam powstawały znane cieszyńskie cegielnie. Na wystawie zgromadziliśmy cegły z cegielni Fuldów w podcieszzyńskich Mostach, pokazujemy wyroby Karla Friedricha, który prowadził zakład na Brandysie, czy dachówki z cegielni Franciszka Górniaka w Sibicy. Rarytasem są profilowane cegły stropowe, o których wszyscy długo myśleli, że to gzymsy.

Wątków zaolziańskich na wystawie jest więcej?

Irena French

Na wystawie zgromadziliśmy na przykład dokumenty Pawła Tolasza, który urodził się w Pruchnej w 1881 roku i był Polakiem. W czasach austriackich – co widać na jego świadectwie z 1901 roku – ukończył niemieckie, ewangelickie seminarium nauczycielskie w Bielsku. Następnie pracował w Pierścicu i Jasienicy, ale po roku 1920 przeniósł się do Końskiej, gdzie był nauczycielem, a później do wybuchu wojny kierownikiem polskiej szkoły. Po przeprowadzce do Końskiej Tolasz przyjął obywatelstwo czechosłowackie. Gdy nadszedł rok 1938

zmienił oczywiście obywatelstwo na polskie, ale w 1942 r. zgłosił się do komisji przyznającej obywatelstwo niemieckie i otrzymał trzecią grupę volkslisty, czyli obywatelstwo niemieckie na dziesięć lat. Z kolei po wojnie przeprowadził się do Skoczowa otrzymał poświadczenie obywatela polskiego. Dokumenty, jakie prezentujemy, pokazują życiową drogę Tolasza, który najpierw był obywatelem austriackim, następnie czechosłowackim, później polskim i niemieckim, by ostatecznie ponownie stać się obywatelem polskim.

Pokazujecie też świadectwa szkolne z Końskiej i Nowego Bogumina...

Zupełnie wyjątkowe jest świadectwo Gimnazjum im. Adama Asnyka w Boguminie z roku szkolnego 1938/39, czyli jedyne, w którym ta szkoła istniała. Mamy też w naszych zbiorach kronikę tego gimnazjum, przekazaną nam w roku 1990. Poza tym można u nas zobaczyć pamiątki z jesieni 1938 roku, kiedy to „Bohaterkie Zaolzia wróciło do Polski”. Ciekawym eksponatem jest portret jedyne go cieszyńskiego prezyden-

ta, Jana Smotryckiego. To zupełny ewenement, ponieważ w 1945 r. urząd burmistrza Cieszyna przejmowano na urząd prezydenta, ale sytuacja taka trwała zaledwie pięć lat. Moim zdaniem najcenniejszy na tej wystawie jest jednak dyplom czeladniczy z 1889 r. wystawiony przez cieszyński cech Augustynowi Kopieczkowi, który jeszcze w okresie międzywojennym był bardzo znanym cieszyńskim złotnikiem. Ten dokument wkrótce trafi do konserwacji.

Na wystawie można również oglądać dawne wyroby cieszyńskiego przemysłu.

To chyba najbardziej sentymentalną część naszej ekspozycji, ponieważ wszystkim nadal jest strasznie żal, że w Cieszynie nie ma już Termiki, Polwidu czy Zampolu. U nas nadal jednak można zobaczyć kuchenki produkowane nad Olzą, dawny sprzęt elektryczny czy rysunek techniczny celmowskiej wiertarki z 1965 r. Obok jest też piękna kolejarska karbidówka, czy jeden z pierwszych polskich magnetofonów Unitra MK121 z roku 1970.

Mnie natomiast zaintrygowała stara sieczkarnia (śmiech).

To bardzo ciekawy eksponat, choć nie wiadomo, czy został wyprodukowany w Trzyńcu, czy Ustroniu. Ówczesne huty należały do Komory Cieszyńskiej, a jej zarząd znajdował się w Cieszynie, dlatego wszystkie wyroby znakowano „Eisenwerke Teschen”. Być może fachowcy potrafią wskazać właściwego producenta, my na razie nie.

Rozmawiał:
WITOLD KOZDŃ

Śpiewactwo ma perspektywy

Zarząd Główny PZKO właśnie uchwalił powstanie Sekcji Muzycznej, która będzie zrzeszać chóry i zespoły śpiewacze. Przewodniczącym nowej sekcji został dyrygent Tomasz Piwko. Z zaolziańskimi chórami współpracuje od kilkunastu lat, w tej chwili kieruje „Dźwiękiem” z Karwiny-Raju i czeskocieszyńską „Harfą”. Niedawno na zorganizowanym przez ZG zebraniu chórzystów i osób zainteresowanych śpiewactwem przedstawił swoją koncepcję rozwoju artystycznego naszych chórow. „Głos Ludu” zadał mu kilka pytań na temat kondycji chórow w regionie, perspektywach rozwoju oraz możliwości wciągnięcia w działalność młodego pokolenia.

Z naszymi chórami pracuje pan od początku lat 90. Na pewno potrafi pan z dystansu ocenić sytuację. Czy kondycja śpiewactwa na Zaolziu jest naprawdę tak kiepska, że wymaga szybkiego przeprowadzenia konkretnych rozwiązań?

Owszem, sytuacja jest zła, tendencja jest już schyłkowa. Chóry starzeją się coraz bardziej, ponieważ nie ma chętnych młodych ludzi, którzy

chcieliby wstępować do tych zespołów. Dlaczego? Różnica pokoleń: młodzi nie chcą śpiewać z osobami w wieku swoich dziadków, a nawet rodziców, pragną inaczej spędzać wolny czas po południu. Bardzo chętnie jednak spotykają się w swoim gronie rówieśniczym, w różnych swoich grupach zainteresowań, niekoniecznie muzycznych. Mówię jednak konkretnie o młodzieży zaolziańskiej, w Polsce nie ma takiej tendencji. Tutaj jednak jest jeszcze zainteresowanie młodzieży, z tym, że oczywiście trzeba by im coś zorganizować, zaproponować formę, która będzie im odpowiadać. Jeśli ktoś młody pojawi się w tym środowisku i będzie chciał zorganizować zespół muzyczny dla młodych, to myślę, że potrafiłby to pokolenie zainteresować i zmobilizować.

Zaproponował pan współpracę z młodymi praktykantami z uczelni muzycznych.

Chciałbym w imieniu PZKO nawiązać kontakty z uczelniami kształcącymi na kierunkach muzycznych. Myślałem o Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie, bo jest najbliższe, ale to może być też inna szkoła wyższa.

Z jakimi reakcjami spotkały się pana pomysły na ożywienie chórow i podniesienie ich poziomu artystycznego?

Kiedy rozmawiałem z kierownikami chórow i prezesami kół, byli na tyle zaskoczeni, że początkowo nie potrafili się do tego ustosunkować. Kiedy jednak zacząłem to tłumaczyć, byli za. Oczywiście niektórzy mają swoje uwagi, zastrzeżenia. Na przykład na spotkaniu w Zarządzie Głównym ktoś zwrócił uwagę, że nie może być jednego chóru reprezentacyjnego PZKO, bo to będzie powtórka z karwińskiej „Przyjaźni” i będzie to rozbić inne grupy chóralne. Pierwszy raz spotkałem się z takim argumentem. Nie mam zamiaru niczego rozbić, chodzi o to, żeby taki chór reprezentujący PZKO jako całość spotykał się raz na jakiś czas, kiedy będą okolicznościowe imprezy, nie będzie jednak musiał spotykać się regularnie, na stałe.

Przychodząc na spotkanie zorganizowane w Zarządzie Głównym chórzyci spodziewali się przede wszystkim rozwiązania kwestii jakiejś komórki organizacyjnej, która by zrzeszała chóry i zespo-

ły. Mówił pan, że byli zaskoczeni tą koncepcją. Czy to znaczy, że osoby z tego środowiska śpiewaczego nie uważają, że sytuacja była aż tak zła i wymagała podjęcia jakichś kroków?

Myślę, że nie uświadamiają sobie tego, a przynajmniej wielu z nich. Jest bardzo dużo osób, które mają o tych zespołach taką dziwną opinię: póki co nasze zespoły trwają, staramy się coś zorganizować, coś zrobić, ale kiedyś się skończą, może już niedługo. Po polskiej stronie ludzie też uważają, że śpiewactwo nie ma przyszłości.

Ale pan myśli, że śpiewactwo ma perspektywy?

Właśnie dlatego to robię, żeby pokazać, jakie są perspektywy. Ale do tego trzeba podejść bardziej od strony merytorycznej. Patrząc z dystansu, z polskiej strony, widzę, że w zaolziańskich chórach i zespołach bardzo ważna jest funkcja towarzyska, społeczna. To oczywiście dobrze. Jednak szkoda, że mało który zespół podjął wyzwania artystyczne. Moim zdaniem tego właśnie zabrakło. Polskość utrzymywałaby się inaczej, gdyby przyświecały temu jakieś insty-

Tomasz Piwko

tucje kulturalne. Mówię teraz nie tylko o śpiewactwie, ale o kulturze ogólnie. Szkoda, że nie ma po tej stronie Olzy jakiegoś instytutu na szczeblu naukowym, o randze wyższej uczelni, który byłby ostoją tego regionu, tej społeczności – nie tylko polskiej oczywiście. Przydałby się instytut, czy może nawet uniwersytet, który byłby takim naukowym zapleczem dla naszej wielokulturowości, a nawet wielowyznaniowości. Uniwersytet Śląski w Cieszynie prawdopodobnie miał być kiedyś taką instytucją, ale dzisiaj w ogóle nie spełnia takiej funkcji.

ELŻBIETA PRZYCZKO

CZWARTEK 17 kwietnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie 8.30 Niespokojne umysły 8.50 My Wy Oni 9.30 Natura w Jedyńce - Wulkaniczna odyseja 10.30 Moda na sukces (s.) 11.00 Świat się kręci 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.20 Smaki polskie - Pierogi z gęsi 12.35 Przepis dnia (s.) 12.50 Natura w Jedyńce - Wulkaniczna odyseja 13.55 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.30 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Klan (s.) 15.50 Drużyna A (s.) 16.40 Jaka to melodia - wyd. specjalne (teleturniej) 16.45 Metr od świętości - Poznań 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.55 Klan (s.) 18.30 Świat się kręci 19.15 Przepis dnia (s.) 19.30 Wiadomości 20.30 Ojciec Mateusz (s.) 21.25 Sprawa dla reportera 22.25 Oglądaj z Andrzejem Fidykiem - Witajcie na Świecie 23.30 Metr od świętości - Poznań 23.45 Moja krew.

TVP 2

5.55 Codzienna 2 m. 3 (s.) 6.30 Lokatorzy (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Barwy szczęścia (s.) 11.35 Na dobre i na złe (s.) 12.40 Makłowicz w podróży - Madera 13.10 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Vanuatu 13.45 Reporter Polski 14.35 Postaw na milion 15.30 Panorama Kraj 15.50 Na dobre i na złe (s.) 16.50 Rodzinka.pl (s.) 18.00 Panorama 18.50 Tylko Ty! 19.25 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Na sygnale (s.) 21.40 Jan Paweł II 0.00 Przyjaciel do końca świata.

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Co niesie dzień 8.30 Raport z Polski 8.55 Przechodzień codzienny 9.00 Mój pies i inne zwierzęki 9.15 Jedź bezpiecznie 9.30 Co niesie dzień 10.00 Zapraszamy na kawę 10.05 EkoAgent 10.45 Przydrożne kapliczki i krzyże w krajobrazie Wielkopolski 11.20 Zapraszamy na kawę 11.40 Europejczycy 2014 12.05 Astroregion 12.35 Zapraszamy na kawę 12.55 Agrobiznes 13.35 Polska via Doloresa 14.05 W ZOO dookoła świata 14.25 Dziennik regionów - tematy dnia 14.45 Przechodzień codzienny 14.55 Doświadczenie miłości - dziennik z podróży ks. Kazimierza Orzechowskiego 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Relacje 17.00 Podwodna Polska - Jezioro Hańcza 17.30 Aktualności Flesz 17.40 Odkrywanie Jury 17.50 Szukamy skarbów 18.15 Informator KZK GOP 18.15 Kronika Miasta 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.00 Kronika Miasta 20.25 Szlakiem zabytków techniki - Sztolnia Królowa Luiza 21.00 Echa dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.35 Telekurier 23.10 Doświadczenie miłości - dziennik z podróży ks. Kazimierza Orzechowskiego 23.55 Reportaż 0.25 Echa dnia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.15

Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 10.00 Dzień, który zmienił moje życie 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Pielęgniarki (s.) 13.00 Trudne sprawy 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (ag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Zdrady (s.) 21.05 Przyjaźniółki (s.) 22.05 To nie koniec świata! 23.05 Joshua (film USA) 1.15 Świat według Bundych (s.) 2.30 Dziewczyny z fortuną (teleturniej).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wampir w bloku (film) 9.45 Chłopaki w akcji 10.15 List do ciebie 11.15 Wszystko-party 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Król sokołów (bajka) 14.10 Niebo i Vincek 15.10 Kto by tam się wilka bał (film) 16.40 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) 21.30 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej 22.25 Na tropie 22.50 Sprawy inspektora Lynleya (s.) 0.20 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Stracony weekend (film) 10.35 Architektura 11.05 Katastrofy lotnicze 11.50 Niemcy - dwie twarze zjednoczonego kraju 12.50 Winko 13.15 Znajdź dla siebie zwierzę 13.50 Auto Moto Revue 14.20 Trabantem przez Amerykę Południową 14.45 Spostrzeżenia z zagranicy 14.55 Ducati Multistrada 1200 15.45 Planeta dinozaurów 16.35 Śladami J.Y. Cousteau w Morzu Śródziemnym 17.30 Biuro (s.) 17.50 Cudowna planeta 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży 21.00 Szara eminencja (film) 22.20 Matroszki (film) 23.10 Zakazane imperium (s.) 0.00 Q 0.25 Bracia i siostry (s.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Ulica (s.) 10.00 Głos 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Doktor Hart (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.30 Bach! 22.15 Poszukiwany (film) 0.10 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 1.00 Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.05 Policja Hamburg (s.) 7.00 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 9.00 Napisała: morderstwo (s.) 10.05 Policja Hamburg (s.)

11.05 Julie Lescaut (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Siska (s.) 15.25 Castle (s.) 16.20 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Piraci z Karaibów: Na krańcu świata (film) 23.50 The Finder (s.) 0.50 Zabójcze umysły (s.) 1.45 Firma (s.).

PIĄTEK 18 kwietnia

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 7.45 ZUS dla Ciebie 8.00 Wiadomości 8.08 Polityka przy kawie 8.25 Jedynkowe Przedzskole 8.50 Okrasa łamie przepisy - Kuchnia na przedwiośniu 9.30 Natura w Jedyńce - Wulkaniczna odyseja 10.25 Galeria (s.) 11.00 Świat się kręci 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.25 Wójt roku 2013 12.40 Przepis dnia (s.) 12.50 Natura w Jedyńce - Dzika Planeta: Ryś 13.30 Świat Józefa 14.30 Moda na sukces (s.) 15.00 Wiadomości 15.20 Klan (s.) 15.50 Sprawa dla reportera 16.45 Metr od świętości - Samolot 17.00 Teleexpress 17.20 Metr od świętości - Do zobaczenia w raj 17.40 Odlot 19.15 Przepis dnia (s.) 19.30 Wiadomości 20.15 Cud na Kostaryce 20.55 Droga Krzyżowa - transmisja z Watykanu 23.00 Metr od świętości - Samolot 23.10 Spartakus 0.50 Opowieści z tysiąca i jednej nocy - Aladyn i Szeherazada.

TVP 2

6.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Barwy szczęścia (s.) 11.35 Na dobre i na złe (s.) 12.40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Słoń domowy 13.10 Tylko Ty! 13.50 Jan Paweł II 16.05 Na sygnale (s.) 17.00 Wielki Piątek w Mrągowie 18.00 Panorama 18.50 Tylko Ty! 19.30 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Oszukana 23.10 Wyścig.

TV KATOWICE

6.30 Raport z Polski 7.00 Echa dnia 7.30 Aktualności Flesz Poranne 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Co niesie dzień 8.30 Raport z Polski 8.55 Rączka gotuje 9.30 Co niesie dzień 10.05 Relacje 10.55 Drewniane kościółki na terenie Wielkopolski 11.40 Eurośledzi 11.50 Nożem i widelcem 12.05 Zaproszenie - Miejsce Wielkiego Wędrowania 12.55 Agrobiznes 13.35 Ludzie wielkiej pasji czyli Judasz i inni 14.05 Miejsce mojego życia - Andrzej Korzec 14.25 Dziennik regionów - tematy dnia 14.55 Homilie Jana Pawła II 15.20 Jan Paweł II - wśród nas i dla nas 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów - tematy dnia 16.30 Klub Srebrnego Włosa 17.00 Wstęp wolny - z kulturą 17.30 Aktualności Flesz 17.40 Kronika Miasta 17.55 Trudny rynek 18.30 Aktualności 20.00 Męska strefa 20.30 Zamki kresowe Rzeczypospolitej 21.00 Echa dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.35 Telekurier 23.10 Wielki Tydzień w Jerozolimie - Liturgia 0.20 Echa dnia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.20 Świat według Kiepskich (s.) 8.55 Malanowski i Partnerzy 10.00 Dzień, który zmienił moje życie 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Pielęgniarki (s.) 13.00 Trudne sprawy 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i Partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Spadkobiercy (komedia USA) 22.35 Spider-Man III (film USA) 1.15 Śmiertelna pułapka (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 O dudach Marcina (bajka) 9.40 Niech żyją rycerze! (film) 11.30 Kamera na szlaku 12.00

Południowe wiadomości 12.30 Prawda i kłamstwo (bajka) 13.50 Cierpienia młodego Boháčka (film) 15.20 Ostatnia nagonka Alfonsa Karáska (film) 16.15 AZ kwiz 16.45 Mała farma 17.10 Łopatologicznie 17.55 Wiadomości regionalne 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Pierwsza republika (s.) 21.00 13. komnata M. Brodzkiego 21.30 Wszystko-party 22.15 Koło pełne gwiazd 23.10 Zawodowcy (s.) 0.05 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Kosmos 9.45 Planeta dinozaurów 10.35 Chcesz mnie? 11.05 Życie na wybrzeżu 11.50 Jak zielenieliśmy 12.15 Kapitalizm - nasza tajna recepta 13.10 Stulecie latania 14.05 II wojna światowa 14.50 City Folk 2013: Dhaka 15.20 Przygody nauki i techniki 16.05 Nauka na własnej skórze 17.00 Transmisja mszy 18.00 Tajemnica wielkiej nocy 18.45 Wieczorynka 18.55 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.20 Niesamowite historie (s.) 19.40 Spostrzeżenia z zagranicy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta 21.00 Helimadoc (film) 22.35 Kochankowie (film) 0.20 Bieg po życie (film).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Ulica (s.) 10.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 11.20 Krok za krokiem (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Doktor Hart (s.) 13.25 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Najpiękniejsza zagadka (bajka) 22.20 Kac Vegas (film) 0.15 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.).

PRIMA

6.05 Policja Hamburg (s.) 7.00 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 8.15 M.A.S.H. (s.) 9.05 Napisała: morderstwo (s.) 10.05 Policja Hamburg (s.) 11.05 Julie Lescaut (s.) 13.10 Strażnik Teksasu (s.) 14.10 Siska (s.) 15.25 Castle (s.) 16.20 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Farmer szuka żony 21.20 Pr. rozrywkowy 22.15 Show Jana Krausa 23.15 Ptaszek na uwieży (film) 1.35 Morska przygoda (film).

KALKULATOR PALIWOWY
Ceny paliw na stacjach z dnia 16. 4. 2014

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95 5,15 zł
ON 5,11 zł
LPG 2,30 zł

Cieszyn, Statoil

E95 5,29 zł
ON 5,24 zł
LPG 2,51 zł

Cieszyn, Shell

E95 5,22 zł
ON 5,22 zł

Zebrzydowice, Bliska

E95 5,29 zł
ON 5,19 zł
LPG 2,48 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95 35,20 kc
ON 36,30 kc (wik)

TV POLONIA

PIĄTEK 18 kwietnia

6.10 Świat się kręci 7.00 Wilnoteka 7.15 Polonia w Komie - Kambodża 7.25 Miki Mol i Straszne Płaszczdyło 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Dwie strony medalu (s.) 12.00 Barwy szczęścia 12.25 Łamiągówka - Pisarze polscy 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.50 Komisarz Alex (s.) 14.50 Jak to działa - program popularnonaukowy 15.25 Złotopolscy (s.) 16.00 Hala odlotów (s.) 16.55 Dwie strony medalu 17.20 Polonia w Komie - Australia 17.30 Teleexpress 17.50 Metr od świętości - Samolot 18.00 Ukryte życie Jezusa 18.55 Barwy szczęścia (s.) 19.25 Ex Libris 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.40 Notacje - Maria Okońska 20.55 Droga Krzyżowa - transmisja z Watykanu 23.05 Polonia 24 23.50 Parada oszustów - Jaguar 1936 0.50 Dwie strony medalu (s.).

SOBOTA 19 kwietnia

6.35 Złotopolscy (s.) 8.55 Polonia 24 9.40 Załoga Eko 10.05 Niespokojne umysły - Ewa Łętowska 10.25 Nieznane życie Jana Pawła II 11.15 Punkt widzenia 12.20 Pamiętaj o mnie 12.40 Ojciec Mateusz (s.) 13.25 Smak tradycji - Wielkanoc 13.45 Makłowicz w podróży - Tunezja 14.20 Panna z mokrą głową 16.00 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 17.30 Teleexpress 17.50 Metr od świętości - Synu żyjemy 18.00 Hrabina Cosel 18.55 Trebunie Tutki i Kinior Future Sound 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.40 Orędzie na Wielkanoc 20.55 Sprawiedliwi 21.45 Pamiętaj o mnie 22.05 Polacy tu i tam - Magazyn polonijny 22.45 Uwaga - Premiera!

NIEDZIELA 20 kwietnia

6.20 Galeria (s.) 6.45 Dwie strony medalu (s.) 8.40 Polacy tu i tam - Magazyn polonijny 9.15 Awantura o Basię 9.50 Pamiętaj o mnie 10.10 Msza Święta Zmartwychwstania Pańskiego oraz błogosławieństwo Urbi et Orbi 12.25 Tygrysy Europy 13.15 Stacja Milówka 14.20 Maria 15.25 Stacja Milówka 16.20 Zielone piętra lasu - film przyrodniczy 16.55 Made in Poland 17.30 Teleexpress 17.45 Metr od świętości - Golgota 17.55 Hrabina Cosel - Władza 18.55 Dary Losu - Koncert Ryszarda Rynkowskiego 19.40 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Blondynka (s.) 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 „Total Niemen, czyli o czym trąbodzwonisz...” - koncert pamięci Czesława Niemena (Przegląd Piosenki Aktorskiej - Wrocław 2014) 23.10 Tygrysy Europy 0.00 Dary Losu - Koncert Ryszarda Rynkowskiego.

PONIEDZIAŁEK 21 kwietnia

6.10 Dary Losu - Koncert Ryszarda Rynkowskiego 6.55 Smak tradycji - Lany Poniedziałek 7.20 Wielkanocna weranda Pana Myszki 7.50 Ziarno 8.25 Panna z mokrą głową 10.10 „Total Niemen, czyli o czym trąbodzwonisz...” - koncert pamięci Czesława Niemena (Przegląd Piosenki Aktorskiej - Wrocław 2014) 11.15 Pod Tarami 11.30 Galeria (s.) 12.00 Regina Coeli 12.20 Barwy szczęścia (s.) 12.50 Blondynka (s.) 13.45 Made in Poland 14.20 Kulturalni PL 15.25 Złotopolscy (s.) 15.55 Kazimierz Kowalski zaprasza 16.55 Galeria (s.) 17.20 Polonia w Komie - Australia 17.30 Teleexpress 17.50 Metr od świętości - Kremówki 18.00 Hrabina Cosel 19.00 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.40 Łamiągówka - Pisarze polscy 20.50 Na sygnale (s.) 21.45 Polonia w Komie - Kanada 22.00 Polonia 24 22.45 Kazimierz Kowalski zaprasza 23.45 Hrabina Cosel 0.45 Galeria (s.).

KALKULATOR WALUTOWY				
Kursy walut w kantorach z dnia 16. 4. 2014				
Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan		
kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	
CZK	0,151	0,153	0,149	0,155
EUR	4,160	4,190	4,130	4,240
USD	3,010	3,060	2,970	3,070
Czeski Cieszyn, dworzec		Trzyniec, Albert		
kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	
PLN	6,53	6,65	6,46	6,62
EUR	27,20	27,65	26,80	27,62
USD	19,70	20,20	19,40	20,00 (wik)

ZYCZENIA

*Tobie Nasz Kochany Dziadku,
życzymy szczęścia i dostatku,
całujemy Cię serdecznie,
żyj nam w zdrowiu długo, wiecznie.*

Tego wszystkiego życzą

DZIADKOWI

Kubuś, Agatka, Magdzia, Ewa, Asia i Michał.

RK-063

PODZIĘKOWANIA

Serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciołom, znajomym, MK PZKO Marklowice i byłym współpracownikom z huty JÄKL za wyrazy współczucia i kwiaty oraz liczny udział w pogrzebie

śp. KAROLA SIKORY

Szczególne podziękowanie ks. proboszczowi mgr. Henrykowi Loryszowi za odwiedzin i podanie najsw. sakramentów oraz dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego. Dziękujemy również służbie kościelnej i pracownikom zakładu pogrzebowego Zdeny Černínovej. Zasmucona rodzina.

RK-065

WSPOMNIENIA

*Plyną lata... lecz pamięć o Tobie
wciąż żyje i do serc naszych powraca.*

Dnia 16 kwietnia obchodziliśmy 60. urodziny nasz Drogą

śp. inż. STANISŁAW FARNY

Z miłością wspominają najbliżsi. Dziękujemy za chwilę cichych wspomnień.

GL-215

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Rio 2 (17, 18, godz. 15.30); Babořský 2 (17, 18, godz. 17.45); Nauka spadania (17, 18, godz. 18.00); 72 godziny (17, 18, godz. 20.00); Monica Z (17, 18, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Transcendencja (17, 18, godz. 17.30); 72 godziny (17, 18, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Gang Wieióra (17, 18, godz. 10.00); Bella i Sebastian (17, 18, godz. 14.00); Ona (17, 18, godz. 17.30); Transcendencja (17, 18, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Pojedeme k moři (18, godz. 17.45); Kapitan Ameryka: Zimowy żołnierz (18, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Syn Boży (17, godz. 15.00, 17.30); Noe (17, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska, filia przy ul. Havlíčka, zaprasza we wtorek 22. 4. o godz. 17.00 na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie”. Wrażeniami z pobytu studyjnego w Nowej Zelandii podzieli się Michał Czudek.

GL-211

*Ciebie, Boga, wystawiamy,
Tobie, Panu, wieczna chwala!
Ciebie Ojca, niebios bramy,
Ciebie wielbi ziemia cała.*

Mocna wiara to szlachetny dar nieba! Opierając się na niej chrześcijanie przygotowują się corocznie przez okres Wielkiego Postu do punktu kulminacyjnego roku liturgicznego, jakim są święta Zmartwychwstania Pańskiego. Z tej okazji Polski Chór mieszany w Jabłonkowie przygotował mszę łacińską kompozytora Stanisława Boguni. Solowe partie odśpiewają: sopran – Daniela Sławińska, baryton – Klemens Słowiczek. Akompaniować będą: przy organach – Krystyna Pyszko, na violi – Jan Sławiński. Wszystkich, którzy chcieliby przeżyć tę uroczystość razem z nami, zapraszamy w Niedzielę Wielkanocną 20 kwietnia 2014 do jabłonkowskiego kościoła parafialnego pw. Bożego Ciała na uroczystą mszę św., która rozpoczyna się o godz. 10.30.

Polski Chór Parafialny w Jabłonkowie

GL-206

Konkurs z Prószyńskim

W „Głosie Ludu” z 25 marca ogłosiliśmy konkurs czytelniczy z wydawnictwem Prószyński i S-ka. Zadałszy wtedy pytanie, w którym roku powstało to jedno z najbardziej znanych i liczących się na polskim rynku księgarskim wydawnictw. Prawidłowa odpowiedź brzmi: „Prószyński i S-ka działa od 1990 roku”. Prawidłowej odpowiedzi udzielił: Renata Siwek z Karwiny-Raju, Irena Cieślak z Milikowa, Maryla Godula z Karwiny-Frysztatu oraz Monika Rosa-Olejniczek z Fromborka. Nagrodą są cztery egzemplarze książki Mateusza M. Lemberga „Zasługa nocy”, ufundowane przez wspomniane wydawnictwo. Książki można odebrać w redakcji (ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn, w terminie do końca maja).

Jak przypomina Anna Augustyńczyk, specjalista ds. promocji w wy-

dawnictwie, wydaje ono literaturę polską i światową, zarówno klasykę, jak i prozę współczesną, literaturę faktu i biografie, książki kulinarne, popularnonaukowe oraz dla dzieci i młodzieży. Wydawnictwo korzysta także z nowoczesnych środków przekazu. Wydaje e-booki, posiada interaktywną stronę internetową, ma swoje konto na Facebooku.

– Internet, nowy środek przekazu, dał nam możliwość twórczego wykorzystania treści zawartych w naszych książkach. W taki sposób powstały nasze wtrny popularnonaukowe. Inne projekty – wtrny informacyjne i edukacyjne powstawały niezależnie od naszej działalności wydawniczej i zawierają treści zgromadzone i opracowane specjalnie w tym celu – dodaje Anna Augustyńczyk.

W tym miesiącu nowościami wypuszczonymi na rynek przez wydaw-

nictwo są między innymi biografia jednej z najbardziej wpływowych osób w hitlerowskiej maszynie śmierci (Peter Longerich, „Himmler. Buchalter śmierci”), kryminał rodem ze Skandynawii (Gregg Olsen, „Lodowa kurtyna”) czy opowieść o utraconej pamięci (Lisa Kleypas, „Bez pamięci”). Nowością jest także debiut Radka Raka, „Kocham Cię, Lilith”. To kolejny weteran w wydawnictwie, poza wspomnianym wyżej Lembergiem. Rak, urodzony na Podkarpaciu, przenosi nas w miejsca tak lubiane przez pisarskich outsiderów, jak choćby Marek Hłasko, Edward Stachura, czy ze współczesnych – Andrzej Stasiuk. Miejscem swojego debiutu czyni niewielkie sanatorium we wsi Ruskie Bukowniki. W Beskid Niski przyjeżdża były przedstawiciel handlowy Robert z astmą oskrzelową i ciśnieniem nie-

regularnym jak nurt beskidzkiego potoku, by znaleźć spokój. Kiedy na początku swojego pobytu widzi, jak tajemnicza nieznajoma maluje obraz „Spokój nad Rymanowem”, wydaje się, że szybko uda mu się osiągnąć swój cel, że z kolejnych stron popłyną cisza i spokój, tak charakterystyczne dla Beskidu Niskiego. Tajemnicza Iwona znika jednak równie szybko, jak się pojawiła, a pokój numer 8, w którym rzekomo mieszkała, okazuje się... kotłownią. Robert widzi jednak nie tylko Iwonę, ale i detektywa Immanuela Jesipowicza, o przygodach którego czyta w wolnych chwilach książkę, pojawiają się także bracia z pobliskiego klasztoru (2014 został ogłoszony między innymi Rokiem św. Jana z Dukli, w książce pojawia się także góra Cergowa, pod którą żył święty. Być może to celowy zabieg autora).

Fot. ARC

Okładka książki

Wydawnictwo reklamuje książkę, że jest o poszukiwaniu miłości. Autor pisze tak: „Do kurortów romanse widać, jak ćmy do świecy lecą”. Pewnie niektórzy się z nim zgodzą...

TOMASZ WOLFF

Płacicie dużo za lekarstwa?

Tylko u nas **50 % rabatu na dopłatę za lekarstwo na receptę.**

Adres: Jablunkowska 2041, Czeski Cieszyn
Telefon: +420 558 711 902
E-mail: info@lekarna-tesin.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

APTEKA SILESIA

* Płaci pro výdej léků na recept, hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Pływackie mistrzostwa w Bystrzycy

We wtorek pod dachem szkolnej pływalni w Bystrzycy rozegrana została XIII edycja Mistrzostw Polskich Szkół w Pływaniu. Tym razem w prestiżowych zawodach wystartowało 94 chłopców i dziewcząt. W pływackiej sztafecie zwyciężyła zaś reprezentacja szkoły w Karwinie.

– W tym roku zjawili się u nas uczniowie z 12 szkół. Do udziału w zawodach obok polskich szkół tradycyjnie zapraszamy również drużynę czeskiej szkoły w Bystrzycy – mówił Roman Wróbel, dyrektor Szkoły Podstawowej im. Stanisława Hadyiny z Polskim Językiem Nauczania w Bystrzycy i zarazem gospodarz zawodów.

Dodał, że organizatorzy tradycyjnie przygotowali 12 kompletów medali. Chłopcy i dziewczęta rywalizowali na dystansie 50 metrów stylami klasycznym i dowolnym, podzieleni na trzy kategorie wiekowe. Jedną z drużyn była reprezentacja szkoły w Lutyni Dolnej. – Nasz zespół jest mały, bo liczy zaledwie dwóch chłopaków i dwie dziewczyny, mimo to po cichu liczę, że przywieziemy z tych zawodów jakiś medal. W zeszłym roku trochę nam do podium zabrakło, ale w tym na pewno powalczymy – mówił Zbigniew Letocha, nauczyciel wychowania fizycznego w szkole w Lutyni Dolnej.

Znacznie liczniejsza, bo aż 12-osobowa była reprezentacja szkoły w Suchej Górnej. – My także zamierzamy

Wyścig sztafet, jak zwykle, dostarczył wielu emocji.

przywieźć choć jeden medal. Nie będzie to jednak zadanie łatwe, bo rywalizacja na tych zawodach stoi na wysokim poziomie, a faworytami są

oczywiście gospodarze. My liczymy przede wszystkim na nasze dziewczyny w stylu dowolnym, natomiast nie wystawimy sztafety, ponieważ

brakuje nam najstarszych chłopców z ósmej i dziewiątej klasy – tłumaczyła Barbora Škorvánkóvá, nauczycielka ze szkoły w Suchej Górnej.

Na sukces w sztafecie liczyli za to pływacy z Czeskiego Cieszyna. – W poprzednich latach udawało nam się stawać na podium, więc chcemy powtórzyć ten wynik, ale to jest sport i jak będzie, zobaczymy – zapowiedziała Małgorzata Piasecka, opiekunka pływaków z Czeskiego Cieszyna. – Osobiście bardzo lubię przyjeżdżać na te zawody, bo organizacja zawsze stoi tutaj na wysokim poziomie. Impreza przebiega szybko i sprawnie. Nie trzeba niepotrzebnie czekać, od razu też podawane są wyniki. Do tego panuje miła atmosfera i gra fajna muzyka. Czego więc chcieć więcej – komplementowała gospodarzy Piasecka.

Po niemal dwóch godzinach indywidualnych zmaganiach rozegrano zawody sztafetowe. Drużyny (dwóch chłopców i dwie dziewczyny) ścigały się stylem dowolnym na dystansie 4 x 50 metrów. Tym razem w gronie sześciu zespołów pewnie zwyciężyła reprezentacja szkoły w Karwinie, która wyprzedziła drużyny gospodarzy oraz szkoły w Czeskim Cieszynie.

WITOLD KOZDOŃ

WYNIKI

STYL DOWOLNY

Dziewczyny młodsze (klasy 4-5):

1. Anna Grycz (Trzyniec), 2. Tereza Lancová (ZŠ Bystrice), 3. Kornelia Linzer (Karwina).

Dziewczyny młodsze (klasy 6-7):

1. Kateřina Štefánek (Bystrzyca), 2. Anna Bojková (ZŠ Bystrice), 3. Aneta Byrtus (Bystrzyca).

Dziewczyny starsze: 1. Barbara Gaura (Czeski Cieszyn), 2. Lucyna Polok (Bystrzyca), 3. Valerie Valachová (Lutynia Dolna).

Chłopcy młodszy (klasy 4-5):

1. Kamil Zolich (Karwina), 2. Maciej Durczok (Czeski Cieszyn), 3. Dominik Prymus (Sucha Górna).

Chłopcy młodszy (klasy 6-7):

1. Lukáš Walaski (ZŠ Bystrice), 2. Jakub Utíkal (Czeski Cieszyn), 3. Michal Gaura (Czeski Cieszyn).

Chłopcy starsi: 1. Sebastian Linzer (Karwina), 2. Adam Sklenář (Bystrzyca), 3. Adam Smugała (Karwina).

STYL KLASYCZNY

Dziewczyny młodsze (klasy 4-5):

1. Tereza Lancová (ZŠ Bystrice), 2. Anna Grycz (Trzyniec), 3. Sara Stefaniszek (Sucha Górna).

Dziewczyny młodsze (klasy 6-7):

1. Katarzyna Štefánek (Bystrzyca), 2. Anna Bojková (ZŠ Bystrice), 3. Izabela Szücs (Wędrzynia).

Dziewczyny starsze:

1. Barbara

Gaura (Czeski Cieszyn), 2. Valerie Valachová (Lutynia Dolna), 3. Barbara Zemene (Karwina).

Chłopcy młodszy (klasy 4-5):

1. Kamil Zolich (Karwina), 2. Maciej Durczok (Czeski Cieszyn), 3. Pavel Niedoba (Orłowa).

Chłopcy młodszy (klasy 6-7):

1. Lukáš Walaski (ZŠ Bystrice), 2. Michal Gaura (Czeski Cieszyn), 3. Jakub Michalski (Karwina).

Chłopcy starsi: 1. Sebastian Linzer (Karwina), 2. Adam Smugała (Karwina), 3. Marek Niedoba (Lutynia Dolna).

Sztafety: 1. Karwina, 2. Bystrzyca, 3. Czeski Cieszyn, 4. ZŠ Bystrice, 5. Trzyniec, 6. Lutynia Dolna.

Zdjęcia: WITOLD KOZDOŃ

Najlepsi chłopcy młodszy (klasy 4-5) w stylu klasycznym: (od lewej) Maciej Durczok, Kamil Zolich i Pavel Niedoba.

FRANCIS NARH DEKLASUJE NA BOISKU I PRZED KAMERAMI

»Potrafię zagrać znacznie lepiej«

Jest ich pięciu, ale na razie tylko jeden z nich otrzymał szansę gry w 1. lidze? Co to za łamigłówka?

Zagadka dotyczy zagranicznych transferów Banika Ostrawa pozyskanych przed startem wiosennego sezonu. W zespole „czerwonej latarni” pierwszej ligi znajduje się pięciu utalentowanych chłopaków, którzy pod wodzą odwołanego w ubiegłą niedzielę trenera Františka Komňackiego grzali ławkę. Przełom nastąpił w ostatniej kolejce z FC Slovácko. W 39. minucie kontuzjowanego Davida Škutkę zmienił na boisku 19-letni młodzieżowy reprezentant Ghany, Francis Narh. Zagrał obłędnie dobrze i wszystko wskazuje na to, że pod skrzydłami nowego opiekuna drużyny, Radka Slončíka, otrzyma szansę także w następnych meczach o wszystko. W kolejce czekają zaś czterej inni piłkarze, których warto sprawdzić, o ile Banik na poważnie myśli o uratowaniu pierwszoligowej skóry. Są to: Derrick Mensah (partner Francisca Narha z młodzieżówki Ghany), Carlos de Azevedo (Bra-

zylia), Joel Lindpere (reprezentant Estonii, były piłkarz m.in. Chicago Fire) i Alans Sinelnikovs (reprezentant Łotwy).

Po pechowo przegranym 0:1 meczu ze Slováckiem jedynym pił-

karzem w kadrze Banika, który uśmiechał się do kamer i mikrofonów, był właśnie Francis Narh. Zbyt długo czekał na swoją okazję, by teraz rozpacz po porażce z 93. minuty. – Jestem szczęśliwy, że

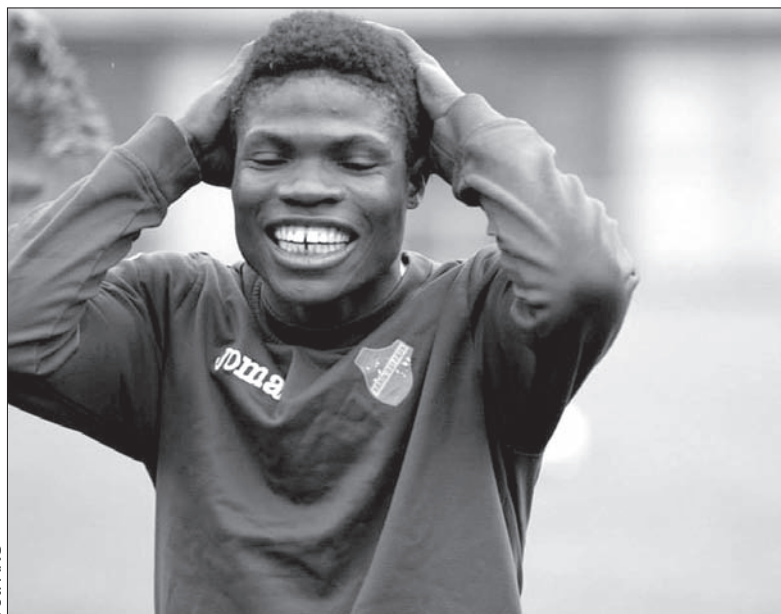
wreszcie otrzymałem szansę gry w czeskiej najwyższej klasie rozgrywek – powiedział „Głowski Ludu” filigranowy napastnik. Ghanijscykowi wystarczyły dwa kontakty z piłką, by przebić się do pierwszej z wielu dobrych okazji w meczu. Partnera z ataku wysoko ocenił także Václav Svěčko, do którego Narh dograł kilka świetnych piłek. – To dla mnie duża nobilitacja, że mogłem zagrać w tak ważnym spotkaniu. Szkoda, że nie udało nam się wygrać, ale nie rozpaczam – stwierdził czarnoskóry napastnik, który wyszkoleniem technicznym przewyższał o klasę większość zawodników na boisku.

Może się wydawać, że entuzjastyczne reakcje ghanijskiego piłkarza na przegrane spotkanie ze Slováckiem wynikają z braku wiedzy o randze tego meczu. Francis Narh z uśmiechem na twarzy zaprzeczył jednak, jakoby nie zdawał sobie sprawy z powagi sytuacji, w jakiej znajduje się jego klub. – Doskonale wiedziałem, że przegrana mocno skomplikuje nam sprawę w strefie

spadkowej. Jestem jednak przekonany o tym, że jeszcze nie wszystko stracone. Wygramy trzy mecze u siebie i gitara – zaskoczył nas dziennikarzy w centrum prasowym na Bazalchach.

Francis Narh może się pochwalic brązowym medalem z ostatnich mistrzostw świata U20. W młodzieżówce Ghany aż roi się o utalentowanych piłkarzy szukających szansy gry na Starym Kontynencie, w którymś z europejskich klubów. Narh nie wzdusił nawet nękanym kłopotami ekonomicznymi Banikiem Ostrawa, który od początku sezonu walczy o uratowanie skóry. – Banik nie jest anonimowym klubem. To drużyna, która w przeszłości z powodzeniem walczyła w ligach europejskich. Wiedziałem o tym doskonale – dodał sympatyczny zawodnik. Młodzieżowy reprezentant Ghany cierpliwie czekał na swoją okazję w Ostrawie. – Potrafię zagrać znacznie lepiej. Obiecuję.

JANUSZ BITTMAR

Francis Narh

Fot. ARC